

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การให้การศึกษาเป็นการพัฒนาคนเพื่อให้ความรู้ ความสามารถ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะเป็นการรับผิดชอบแก่สังคมและผู้อื่น การประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง

การจัดการศึกษาของไทยในอดีตส่วนใหญ่จะอยู่ในความรับผิดชอบของวัด วัง และบ้าน วัดนับว่ามีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาเพื่อทวยราษฎร์มากที่สุด ต่อมาบ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น มีการจัดตั้งกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ซึ่งภายหลังได้เปลี่ยนเป็นกระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาจึงค่อย ๆ แยกตัวจากวัดเข้าสู่ระบบโรงเรียน และมีระบบการบริหารการศึกษาของตนเองอย่างที่เป็นอยู่ปัจจุบัน (ปรีชา คัมภีรปกรณ 2523 : 144)

ในการจัดการศึกษาของไทยเรานั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบมาโดยตลอด ในปีพุทธศักราช 2475 ได้มีการปรับปรุงระบบบริหารประเทศใหม่ ผลการปรับปรุงปรากฏว่า กระทรวงนครบาลถูกยุบไปทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเหลือเพียงสองหน่วยงาน คือ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย (ปรีชา คัมภีรปกรณ 2523 : 158)

ในปี 2509 ได้โอนโรงเรียนประชาบาล ซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาลทั่วประเทศ ไปสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด ยกเว้น โรงเรียนของกรมสามัญศึกษาที่ส่งวนไว้เป็นเพียงตัวอย่าง ดังนั้นจึงมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานการศึกษาหลายหน่วยงานด้วยกันคือ

1. กระทรวงมหาดไทย
2. กระทรวงศึกษาธิการ
3. ทบวงมหาวิทยาลัย
4. กรมการฝึกหัดครู
5. กรมสามัญศึกษา
6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

7. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
8. กรุงเทพมหานคร
9. เทศบาล
10. เมืองพัทยา
11. หน่วยงานอื่น ๆ เช่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 88.29 ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด ได้มีปัญหากับการศึกษามากมาย เป็นเหตุให้รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประชาบาลขึ้นใน พ.ศ.2511 แต่ไม่ปรากฏผลสืบหน้าจนในปี พ.ศ.2517 ได้จัดตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งขึ้นเรียกว่า " คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา " คณะกรรมการชุดนี้ได้เสนอให้รวมหน่วยงานการศึกษาไว้ในความรับผิดชอบของกระทรวงเดียวกัน และได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างกฎหมาย ให้โอนการศึกษาประชาบาล อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ร่างกฎหมายได้ตกไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2524 : 77)

ปัญหาการศึกษาประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สะสมเพิ่มมากขึ้นจนเกิดกรณีครูประชาบาลเรียกร้องเงินช่วยค่าครองชีพคนละ 200 ต่อเดือน ให้เหมือนกับข้าราชการฝ่ายอื่น และขอให้รัฐบาลตั้งหน่วยงานบริหารการศึกษาเป็นทบวงการศึกษาระชาบาลโดยเฉพาะ เป็นผลให้รัฐบาลในปี พ.ศ.2522 ซึ่งมีพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประชาบาลขึ้น เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2522 โดยกำหนดให้คณะกรรมการชุดนี้ทำหน้าที่พิจารณาเสนอแนะรัฐบาลเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาประชาบาล เพื่อแก้ไขปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2524 : 77) คณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประชาบาล ได้ศึกษาวิเคราะห์การจัดการศึกษาประชาบาลในแง่มุมต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน โดยได้ศึกษาวิเคราะห์การจัดการศึกษาความเป็นมาของการจัดการประถมศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และมูลเหตุต่าง ๆ ตลอดจนผลการวิจัยและการสัมมนาต่าง ๆ แล้วได้กำหนดหลักการพร้อมทั้งรูปแบบการบริหารการศึกษาประชาบาล โดยนำจุดเด่นของรูปแบบที่เสนอโดยที่ประชุม สัมมนา ปัญหาการศึกษาประชาบาล ซึ่งดำเนินการจัดขึ้น เมื่อวันที่ 15 - 17 สิงหาคม 2522 ณ โรงแรม

ไทยโฮเต็ล กรุงเทพมหานคร ซึ่งสรุปได้เป็น 2 รูปแบบดังนี้ คือ

รูปแบบที่ 1 ตั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติชั้น จัดการศึกษา
ระดับประถมศึกษาโดยเฉพาะ

รูปแบบที่ 2 ให้รวมการประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเข้าด้วยกันอยู่ในความรับผิดชอบ
ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมและมัธยมศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานดังกล่าว ในรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2 มีฐานะเป็นกรมสังกัด กระทรวง
ศึกษาธิการ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2522 อนุมัติในรูปแบบที่ 1 โดย
ให้ตั้งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติชั้น จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาโดย
เฉพาะ คณะกรรมการได้จัดทำรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง เช่น การแบ่งส่วน
ราชการ การบริหารงานบุคคล การสำรวจทรัพย์สิน และบุคลากร ตลอดจนการร่างกฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับการโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
โรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษาไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 ฉบับ ซึ่งกฎหมายทั้ง 8 ฉบับ ได้นำเข้าสู่การพิจารณา
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จนกระทั่งได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13
ตุลาคม 2523 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2523 เป็นต้นไป (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ 2524 : 77)

กฎหมาย 8 ฉบับที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ประกอบด้วย

1. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 9
กันยายน 2515 (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2523
2. พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523
3. พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523
4. พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วน
จังหวัด และโรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไปเป็นของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2523
5. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523
6. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2523

7. พระราชบัญญัติครู (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2523

8. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2523

สาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษาดังกล่าว นอกจากเป็นการโอนอำนาจหน้าที่ในการจัดการประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งหมด และโรงเรียนประถมศึกษาบางส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา และหรวงศึกษาธิการ มาจัดตั้งขึ้นเป็นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการแล้วยังมีลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่ง คือ เป็นการจัดระบบบริหารการประถมศึกษาในรูปคณะกรรมการ ซึ่งเป็นระบบการบริหารที่เป็นประชาธิปไตย และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การจัดระบบบริหารการศึกษานั้น แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับชาติ มีคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. ระดับจังหวัด มีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
3. ระดับอำเภอ มีคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
4. ระดับกลุ่มโรงเรียน มีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

คณะกรรมการแต่ละระดับประกอบด้วยกรรมการ ซึ่งมาจากบุคคลหลายฝ่าย ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กล่าวคือ คณะกรรมการระดับชาติ และระดับจังหวัด ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนข้าราชการครู ส่วนระดับอำเภอและกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้แทนข้าราชการครู

ในการจัดระบบบริหารการศึกษาดังกล่าวข้างต้นนั้น ทุกระดับมีความสำคัญ แต่ถ้าหากจะพิจารณาโครงสร้างของการจัดการศึกษาในระดับนี้ตามที่ปรากฏในกฎหมายแล้วจะเห็นว่าการจัดการศึกษาในระดับอำเภอ น่าจะมีความสำคัญมากที่สุด เพราะว่าในระดับอำเภอนั้นเป็นฝ่ายปฏิบัติและอยู่ใกล้ชิดกับโรงเรียนมากที่สุด การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติใด ๆ จะมีผลกระทบโดยตรงถึงโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา อำเภอจะต้องเป็นผู้ดูแลโดยใกล้ชิด รับรู้ข้อมูล ปัญหาอุปสรรคของโรงเรียน และเป็นผู้ประสานงานเพื่อที่จะให้การจัดการศึกษาในระดับนี้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ถึงแม้ว่าคณะกรรมการในระดับอำเภอ จะไม่ใช่เป็น

ผู้ตัดสินชี้ขาดก็จริงอยู่ แต่ว่าคณะกรรมการระดับนี้จะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และพิจารณาถ้อยแถลงนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติ หรือกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติงานต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นอย่างมาก (สังค อุทรานันท์ 2529 : 35)

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ได้เริ่มมาตั้งแต่ปี 2523 ซึ่งเป็นปีแรกที่ใช้ พ.ร.บ. นี้ คณะกรรมการ ฯ ดังกล่าวอาจจะยังไม่เข้าใจบทบาท อำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนเพียงพอเพราะเป็นเรื่องใหม่ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติมากมาย ปัจจุบันมีการเลือกตั้งคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอชุดที่ 2 เข้ามาปฏิบัติงานตั้งแต่ปี 2528 เป็นต้นมา และจะเริ่มชุดที่ 3 ในปี 2532 คณะกรรมการชุดใหม่ อาจมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลไปจากเดิมก็อาจจะยังไม่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ลดลงไปถึงสอดคล้องกับเหตุผล ในการจัดโครงการอบรม โดยคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ในปีงบประมาณ 2529 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ว่า ผลจากการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฯ ชุดแรก ปรากฏว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานอยู่หลายประการ เนื่องจากการไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ และภารกิจที่ต้องปฏิบัติ จึงเป็นเหตุให้การดำเนินงานในหลายจังหวัดมีความสับสน และมีการร้องเรียนเสมอ ๆ เพื่อให้คณะกรรมการ ฯ ชุดใหม่ดังกล่าวได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานในรูปของคณะกรรมการอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการประถมศึกษาโดยส่วนรวม ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้จัดให้มีการอบรมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และอำเภอขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2529 : 22)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ประกอบกับเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้วิจัย จึงทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอจากบุคคลที่มีหน้าที่โดยตรง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าได้บริหาร และปฏิบัติงานตามขั้นตอนของทฤษฎี หลักในการบริหาร และกฎหมายที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง ผู้วิจัยเชื่อว่าผลของการวิจัย

ครั้งนี้จะเป็นแนวทาง และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานการประถมศึกษาในระดับ
อำเภอโดยตรงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะร่วมมือกันหาแนวทางปรับปรุงส่งเสริม และ
พัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในโอกาส
ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในเขต
การศึกษา 1 ตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถม
ศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 1 เท่านั้น
2. การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตามข้อ 1 เป็นการ
ศึกษาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา
พ.ศ. 2523
3. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 1
เป็นการศึกษาในช่วงเวลาตั้งแต่ปี 2529 - 2530
4. การวิจัยครั้งนี้ ไม่ศึกษาถึงประชากรในระดับกิ่งอำเภอ

ข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ
เขตการศึกษา 1 นี้ เป็นการศึกษากิจการปฏิบัติงานของบุคคลที่เกี่ยวข้อง 4 กลุ่ม คือ นายอำเภอ
ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้แทนครูซึ่งได้รับเลือกตั้งจากกลุ่ม
โรงเรียน เท่านั้น

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. จะทำให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1
2. จะทำให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1
3. ผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในอันที่จะเป็นแนวทางร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อุปสรรค ตลอดจนปรับปรุงส่งเสริม และพัฒนา การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอให้ดียิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

การปฏิบัติงาน หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกในการดำเนินงานของ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

ประสานการดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเสนอแนะ การ กำหนดแนวนโยบาย การวางแผนในการดำเนินงานบริหารโรงเรียน ตลอดจนการควบคุมติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง คณะบุคคลที่ระบุไว้ในมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ประกอบด้วย นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้แทนครูซึ่งได้รับเลือกตั้ง กลุ่มโรงเรียน ละ 1 คน

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่ โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 1

อำเภอ หมายถึง อำเภอตามการแบ่งเขตการปกครองท้องที่ ที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 1 รวม 26 อำเภอ

กปอ. หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

สปอ. หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

กปจ. หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

สปจ. หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

กปช. หมายถึง คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สปช. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เขตการศึกษา 1 หมายถึง การแบ่งห้องที่ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้แต่ละเขตได้ปฏิบัติงานทางวิชาการ มีสำนักงานศึกษาธิการเขตอยู่ ๗ จังหวัดนครปฐม และมีจังหวัดภายในห้องที่ คือ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร รวม 5 จังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. นายอำเภอ
2. ศึกษาธิการอำเภอ
3. หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
4. ผู้แทนข้าราชการครู ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวม 186 คน แยกเป็นนายอำเภอ 26 คน ศึกษาธิการอำเภอ 26 คน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 26 คน ผู้แทนข้าราชการครู 108 คน กลุ่มประชากรที่ได้มานี้ ได้มาจากจำนวนคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีอยู่ทั้งหมดในเขตการศึกษา 1 ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1. แบบศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เป็นแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวิเคราะห์เอกสาร รายงานการประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่เป็นกลุ่มประชากร รวมทั้งสิ้น 26 อำเภอ
2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการศึกษา อำนวยหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ตำราเอกสาร คู่มือการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ รวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วนำไปสัมภาษณ์คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาอำเภอ รวมทั้งรายละเอียดในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาอำเภอ รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค
ต่าง ๆ เหล่านั้น ตอนสุดท้ายเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้ติดต่อขอเอกสารรายงานการประชุม
ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ในเขตการศึกษา 1 จากอำเภอนั้น ๆ โดย
ตรง เอกสารดังกล่าวเป็นรายงานการประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ตั้งแต่ปี
2529 - 2530

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นหัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอทุกอำเภอ และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสามโคก ได้ร่วมกันสัมภาษณ์
คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ นายอำเภอ ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้า
การประถมศึกษาอำเภอ และผู้แทนข้าราชการครู รวม 26 อำเภอ จำนวน 186 คน เสร็จแล้ว
นำมาวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมและ
ใช้บริการทางไปรษณีย์ในการจัดส่งเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 1 บทนำ เสนอความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย
ขอบเขตการวิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บ

รวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ส่วนสุดท้าย เป็นบรรณานุกรมและภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย